

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra geografie

Akademický rok 2012/2013

Zpracování plánu péče pro lokalitu Hradištský vrch v Novohradském podhůří

Bakalářská práce

vedoucí práce:

Mgr. Jiří Rypl, Ph.D.

zpracovala:

Eliška Kotálová

České Budějovice, březen 2013

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracovala samostatně pouze s použitím literatury, pramenů a dalších zdrojů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum:

Podpis studenta:

Poděkování:

Ráda bych poděkovala především vedoucímu své bakalářské práce Mgr. Jiřímu Ryplovi, Ph.D. za odbornou pomoc při tvorbě své bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat zaměstnancům informačního centra města Kaplice, Lesům města Kaplice a Lesní správě LČR v Českém Krumlově za poskytnutí potřebných informací.

KOTÁLOVÁ, E. (2013): Zpracování plánu péče pro lokalitu Hradišťský vrch v Novohradském podhůří. Bakalářská práce. Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, katedra geografie, 59 s.

ABSTRAKT

Cílem této práce bylo zpracování plánu péče pro lokalitu Hradišťského vrchu, který leží nedaleko obce Kaplice. Do hlavní ochrany jsou zahrnuty především geomorfologické prvky, které se zde nachází. V první části práce je zpracována fyzicko-geografická charakteristika Novohradského podhůří se zaměřením na Hradišťský vrch. V druhé části práce je vypracován plán péče přírodní památky Hradišťský vrch a jejího ochranného pásma. Tato práce je doplněna mapami, fotografickými přílohami a tabulkami.

Klíčová slova: Hradišťský vrch, přírodní památka, plán péče, kryogenní mezoformy

KOTÁLOVÁ, E. (2013): Development of a plan of care for the locality Hradišťský vrch in Novohradské foothills. Bachelor Thesis. Pedagogical Faculty of University of South Bohemia, Department of Geography. 59 pg.

ABSTRACT

The aim of this thesis was to develop a plan of care about the Hradišťský vrch site nearby the town Kaplice. Mainly local geomorphological features are included in the main protection zone. The first part of this thesis characterizes the physical and geographical features of Novohradské podhůří with an emphasis on Hradišťský vrch. The second part shows the plan of care about the natural monument Hradišťský vrch and its surrounding protective zone. Maps, photos and tables are attached to this thesis.

Keywords: Hradišťský vrch, natural monument, plan of care, cryogenic mesoforms

OBSAH:

1. ÚVOD A CÍL PRÁCE	7
2. PŘEHLED LITERATURY	8
3. METODIKA PRÁCE	10
4. POLOHA A VYMEZENÍ OBLASTI	13
5. HISTRIE HRADIŠŤSKÉHO VRCHU A JEHO NEJBLIŽŠÍHO OKOLÍ	14
6. FYZICKO-GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA VYBRANÉHO ÚZEMÍ V NOVOHRADSKÉM PODHŮŘÍ	15
6.1. Geologie	15
6.2. Geomorfologie	16
6.3. Klima	18
6.4. Hydrologie	18
6.5. Pedologie	19
6.6. Biogeografie	20
6.6.1. Fytogeografie	20
6.6.2. Zoogeografie	21
6.7. Ochrana přírody a krajiny	22
7. PLÁN PÉČE O PŘÍRODNÍ PAMÁTKU HRADIŠŤSKÝ VRCH – NÁVRH NA VYHLÁŠENÍ	23
7.1. Základní údaje	24
7.1.1. Základní identifikační údaje	24
7.1.2. Údaje o lokalizaci území	24
7.1.3. Vymezení územní podle současného stavu katastru nemovitostí	25
7.1.4. Výměra území a jeho ochranného pásma	27
7.1.5. Překryv území s jinými chráněnými územími	27
7.1.6. Předmět ochrany ZCHÚ	28
7.1.7. Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je PP v překryvu	29
7.1.8. Cíl ochrany	29
7.2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	30
7.2.1. Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	30
7.2.2. Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti	32

7.2.3. Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	33
7.2.4. Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	34
7.2.4.1. Základní údaje o lesích	34
7.2.4.2. Základní údaje o útvarech neživé přírody	35
7.2.5. Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup	36
7.3. Plán zásahů a opatření	37
7.3.1. Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	37
7.3.1.1. Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání	37
7.3.1.2. Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	38
7.3.2. Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činnosti	39
7.3.3. Zaměření a vyznačení území v terénu	39
7.3.4. Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	39
7.3.5. Návrhy na vzdělávací využití země	39
7.4. Závěrečné údaje	40
7.4.1. Přepokládané orientační náklady hrazené orgánem přírody podle jednotlivých zásahů (druhů práce)	40
7.4.2. Použité podklady a zdroje informací	41
7.4.3. Seznam používaných zkratk	43
7.4.4. Přílohy	45
8. ZÁVĚR.	52
9. SEZNAM POUŽÍVANÝCH ZDROJŮ	53
10. SEZNAM POUŽÍVANÝCH ZKRATEK	56
11. SEZNAM TABULEK, MAPOVÝCH A FOTOGRAFICKÝCH PŘÍLOH	56

1. ÚVOD A CÍL PRÁCE

Na jaře roku 2012 jsem si na katedře geografie Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích zvolila téma pro svou bakalářskou práci: Zpracování plánu péče pro lokalitu Hradišťský vrch v Novohradském podhůří. Toto téma jsem si vybrala, protože se domnívám, že podhůří Novohradských hor může návštěvníkům nabídnout mnoho zajímavostí živé i neživé přírody.

Hradišťský vrch se nachází v Novohradském podhůří východně od města Kaplice. Jelikož je hospodaření v lese doposud ekologicky velmi šetrné a je podporována přirozená obnova, má tato lokalita velmi zachovalou živou i neživou přírodu. Hradišťský vrch se nachází stranou od hlavních silnic a turistických cest, zavítá sem proto velmi málo návštěvníků. Myslím si, že tato lokalita by měla být lépe zpřístupněna. Proto jsem do navrhovaného plánu péče zařadila i vyznačení naučné stezky, která bude doplněna informačními tabulemi o zajímavostech Hradišťského vrchu a nejbližšího okolí.

Hlavním turistickým cílem by měly být geomorfologické tvary, které se zde nachází. Jsou zde izolované skály, kryoplanační terasy, skalní sruby a podobně. Na Hradišťském vrchu dříve bylo keltské hradiště, proto zde dodnes můžeme nalézt jeho zbytky. Údolím severně od vrcholu protéká řeka Černá a jižněji se nachází studánka Pod Hradišťským vrchem.

V současnosti je toto území chráněno pouze v rámci přírodního parku Soběnovská vrchovina, který byl vyhlášen Okresním úřadem v Českém Krumlově 22. dubna 1995 a jeho rozloha činí 40,7 km².

Cílem této bakalářské práce je zpracovat plán péče o lokalitu Hradišťský vrch v Novohradském podhůří. Tato práce může v budoucnu posloužit jako podklad pro péči o tuto oblast.

.

2. PŘEHLED LITERATURY

Geomorfologickým členěním České republiky se zabývá Demek a Mackovčín (ed.2006) v díle Zeměpisný lexikon: Hory a nížiny. V této knize je popsán například vývoj reliéfu České republiky či vegetační stupňovitost. Velice podrobně je zde popsán geomorfologické členění České republiky, které je doplněno mapovou přílohou. V lexikonu také můžeme nalézt abecední seznam a základní údaje o důležitých vrcholech, horách a nížinách České republiky.

Neživou přírodu popisuje Chábera a kol. (1985) ve své knize Jihočeská vlastivěda, neživá příroda. Ve své práci se autoři zabývají horopisem, geologickým vývojem a geologickou stavbou jižních Čech. Dále zde zmiňují výskyt nerostných surovin a nerostného bohatství na tomto území. V této práci jsou také mimo jiné popsány klimatické a teplotní poměry, půdy a povrchové i podpovrchové vody jižních Čech.

Chábera (1998) se ve své knize Fyzický zeměpis jižních Čech, přehled geologie, geomorfologie, horopisu a vodopisu důkladně zabývá zmiňovanými termíny a popisuje jejich vlastnosti.

Biogeografickým poměrům České republiky se věnuje Culek a kol. (2005) v knize Biogeografické členění České republiky II. Zabývá se zde charakteristikou biogeografických provincií a regionů v České republice. Dále nás autor seznamuje například s metodickým postupem při zpracování charakteristik biogeografických regionů.

Pedologické poměry popisuje Tomášek (1995) v Atlase půd České republiky. Dále hlavní půdní typy (černozemě, podzoly, gleje,...) charakterizuje Tomášek (2007) v knize Půdy. Tento přehled doprovází i obrazová příloha, kde můžeme vidět průřez každým z jednotlivých typů.

Rubín, Balatka a kol. (1986) popisují v práci Atlas skalních, zemních a půdních útvarů geomorfologické tvary a jejich vznik. Tato práce je doplněna o obrazové přílohy.

Hydrologií se zabývá Vlček (1984) v knize Zeměpisný lexikon ČSR, vodní toky a nádrže. Autor zde podrobně popisuje charakteristiky každého vodního toku či nádrže (délka, pramen, průtok, plocha povodí a hospodářská významnost). Text je doplněn fotografiemi některých větších a významnějších toků a nádrží. V lexikonu nalezneme i orientační mapy hydrologické sítě celé České republiky.

Klimatickou charakteristiku popisuje Tolasz (2007) v Atlase podnebí Česka. V této knize autor popisuje mimo jiné množství a formu srážek, teplotu a vlhkost vzduchu, výpar a sluneční záření. Součástí atlasu je mnoho mapových příloh a grafů znázorňujících jednotlivá témata.

Fyzicko-geografické charakteristice se věnuje Kubeš (2004) v práci Krajina Novohradských hor, Fyzicko-geografické složky krajiny. Autor zde popisuje významné toky a vodní nádrže Novohradských hor, dále zde nalezneme kapitoly věnované geomorfologii, biogeografii nebo využívání daného území.

Pro tuto práci byl nezbytný obsah nařízení Jihočeského kraje č. 3/2004 ze dne 6. dubna o přírodním parku Soběnovská vrchovina. Je zde vymezeno území, které je chráněno a důvody této ochrany.

Důležitým dokumentem byla vyhláška zákona č. 114 Sb. z roku 1992, která se zabývá ochranou přírody a krajiny, dále vyhláška zákona č. 60 Sb. z 11. února 2011 o plánech péče, označování a evidenci chráněných území a Metodika vyhlašování přírodních rezervací a přírodních památek (20. 12. 2012).

3. METODIKA PRÁCE

Po zadání tématu této bakalářské práce jsem na jaře roku 2012 byla se svým vedoucím práce navštívit Kuní vrch v Novohradských horách. Zde jsem byla seznámena s geomorfologickými tvary této lokality, z nichž můžeme některé nalézt i na Hradišťském vrchu. Následně jsem se musela podrobně seznámit s osnovou pro vytvoření návrhu plánu péče, opatřit a nastudovat si potřebnou literaturu a právní předpisy.

V říjnu roku 2012 a v březnu 2013 jsem navštívila Hradišťský vrch. Po cestě jsem zde pořídila velké množství fotografického materiálu. Zjistila jsem, jaké se zde nachází skalní tvary, jejich přibližné rozměry a rozmístění v rámci vrchu. Dále jsem získala přibližné informace o druhové skladbě lesa, bylinného pásma a o zastoupení živočišných druhů. Na Hradišťský vrch nevede žádná značená stezka a nejsou zde ani informační tabule o této lokalitě. Živá ani neživá příroda zde není poškozena turisty, ale málo lidí ví o krásách a přírodních zajímavostech místní krajiny. Z těchto důvodů bych navrhovala vybudování naučné stezky přes Hradišťský vrch, která povede z obce Hradiště k vodní elektrárně Soběnov.

Z literatury jsem nejprve prostudovala materiály, které se týkají teoretické části této práce, tedy fyzicko-geografických vlastností krajiny. Většina knih však obsahovala pouze všeobecné informace nebo byla určena pro mnohem větší lokalitu. Musela jsem si tedy mnoho údajů odvodit nebo dohledat v tematických atlasech a samostatných mapách.

Dále jsem se seznámila také s metodikou vyhlašování přírodních rezervací a přírodních památek, vyhláškou o plánech péče, označování a evidenci chráněných území či vyhláškou o ochraně přírody a krajiny.

Poté jsem kontaktovala Lesy České republiky v Českém Krumlově a domluvila jsem si schůzku na lesní správě. Zde mi bylo umožněno nahlédnout do některých knih a map a poznamenat si některé potřebné údaje.

Do první části práce jsem zařadila několik map, které jsem vytvořila či upravila v programu ArcMap. Orientační mapu Jihočeského kraje s vyznačeným územím Hradišťského vrchu jsem vytvořila na základě podkladů z databáze ArcČR 500. Abych získala mapy geologických poměrů a geomorfologického členění Novohradského podhůří, musela jsem upravit mapy získané z WMS služeb geoportálu <http://geoportal.gov.cz/web/guest/home>.

V odborné literatuře a mapách jsem vyhledala informace vztahující se k fyzicko-geografickým vlastnostem Novohradského podhůří a zvláště pak Hradišťského vrchu. Následně jsem ve své práci popsala například geologickou charakteristiku, geomorfologické členění, hydrologickou síť či půdní poměry této lokality.

Druhou částí této práce bylo zpracování plánu péče pro případnou přírodní památku Hradišťský vrch. Na úvod jsem si musela vymezit navrhované území a jeho ochranné pásmo. Dále jsem zde uvedla administrativní zařazení a zastoupení parcel v navrhované přírodní památce a jejím ochranném pásmu. Toto území spadá pod katastrální území Blanska u Kaplice a Hradiště u Kaplice a právo zde hospodařit mají Lesy města Kaplice a Lesy České republiky, s. p. se sídlem v Hradci Králové, lesní správa Český Krumlov. Následně jsem v tabulce zmínila, jaké geomorfologické tvary se zde nacházejí, kde je nalezneme a jaké jsou jejich přibližné rozměry. Tyto tvary neživé přírody jsem podrobněji popsala dále v textu.

V návrhu péče jsem znovu stručně charakterizovala fyzicko-geografické vlastnosti Novohradského podhůří se zaměřením na Hradišťský vrch a dále jsem uvedla, jak se toto území využívá z pohledu ochrany přírody, lesního či zemědělského hospodářství, myslivosti, rekreace a sportu. V další tabulce jsem popsala, jaké druhy stromů zde převážně rostou a jejich procentuální zastoupení. Následně je uvedena tabulka s přehledem výměr a zastoupení souborů lesních typů navrhovaného chráněného území.

V další části této práce jsem se zabývala péčí o zdejší živou i neživou přírodu, popsala jsem změny, které bych zde provedla, a uvedla jsem možné využití navrhovaného chráněného území pro vzdělávání návštěvníků. Poté jsem všechny druhy zásahů a prací shrnula v tabulce, kam jsem doplnila jejich opakované či jednorázové orientační náklady.

K návrhu péče jsem zařadila několik map, které jsem získala upravením map z internetových stránek Nahlížení do katastru nemovitostí (nahlizenedokn.cuzk.cz). Jedná se o orientační mapu s vyznačeným územím, katastrální mapu s vyznačeným ZCHÚ a jeho ochranným pásmem a navrhovanou naučnou stezkou. Dále jsem zařadila geomorfologický plán lokality Hradišťský vrch – kóta 780 m n. m. a kóta 725 m n. m. Tyto mapy jsem převzala z diplomové práce L. Filler (2011): Geomorfologické mapování Hodonické vrchoviny. Byly použity se souhlasem autora.

V závěrečných tabulkách je popis dílčích ploch a objektů Hradišťského vrchu i s doporučenými zásahy a uvedením jejich naléhavosti.

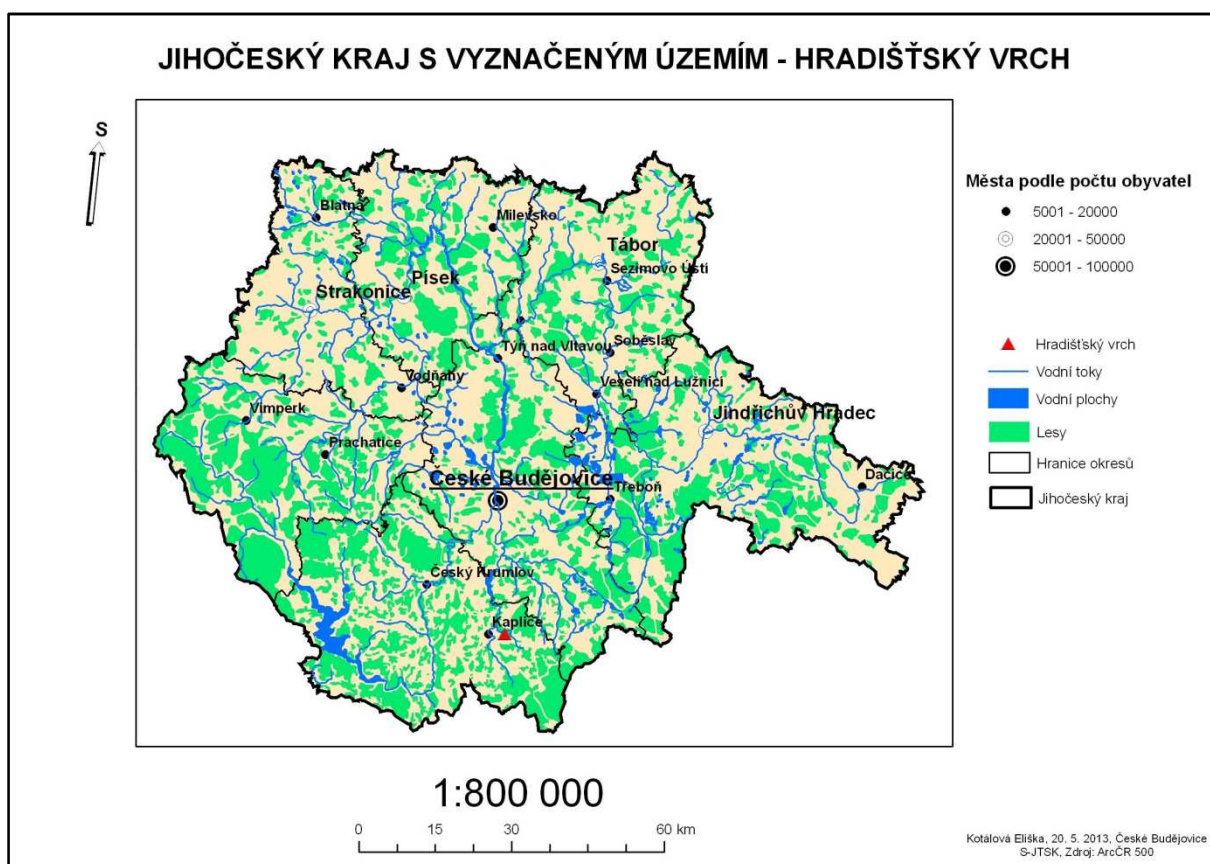
Následně jsem uvedla použitou literaturu, zkratky a seznam tabulek, map a fotografií.

Úplný závěr této práce jsem doplnila několika vybranými snímky z fotografického materiálu, který jsem sama pořídila při návštěvách Hradištského vrchu.

4. POLOHA A VYMEZENÍ OBLASTI

Hradišťský vrch se nachází v Jihočeském kraji v bývalém okrese Český Krumlov. Spadá do katastrálního území Hradiště u Kaplice (katastrální číslo 663158) s celkovou rozlohou 5,01 km² a do katastrálního území Blanska u Kaplice (katastrální číslo 663140) s rozlohou 6,1 km². Hradišťský vrch leží přibližně čtyři kilometry východně od obce Kaplice, která je obcí s rozšířenou působností. Tento vrchol se nachází v přírodním parku Soběnovská vrchovina.

Podle geomorfologického členění České republiky (Demek, Mackovčín, 2006) je Hradišťský vrch (780 m n. m.) nejvyšším vrcholem podokrsku Hodonická vrchovina, která je součástí okrsku Malontská vrchovina. Tato vrchovina spolu s Kohoutskou spadá do podcelku Soběnovská vrchovina, která náleží do geomorfologického celku Novohradské podhůří. Druhým nejvyšším vrcholem Hodonické vrchoviny je Hodonický vrch s výškou 725 m n. m.

Obr. 1: Orientační mapa s vyznačeným územím – Hradišťský vrch

5. HISTORIE HRADIŠŤSKÉHO VRCHU A JEHO NEJBLIŽŠÍHO OKOLÍ

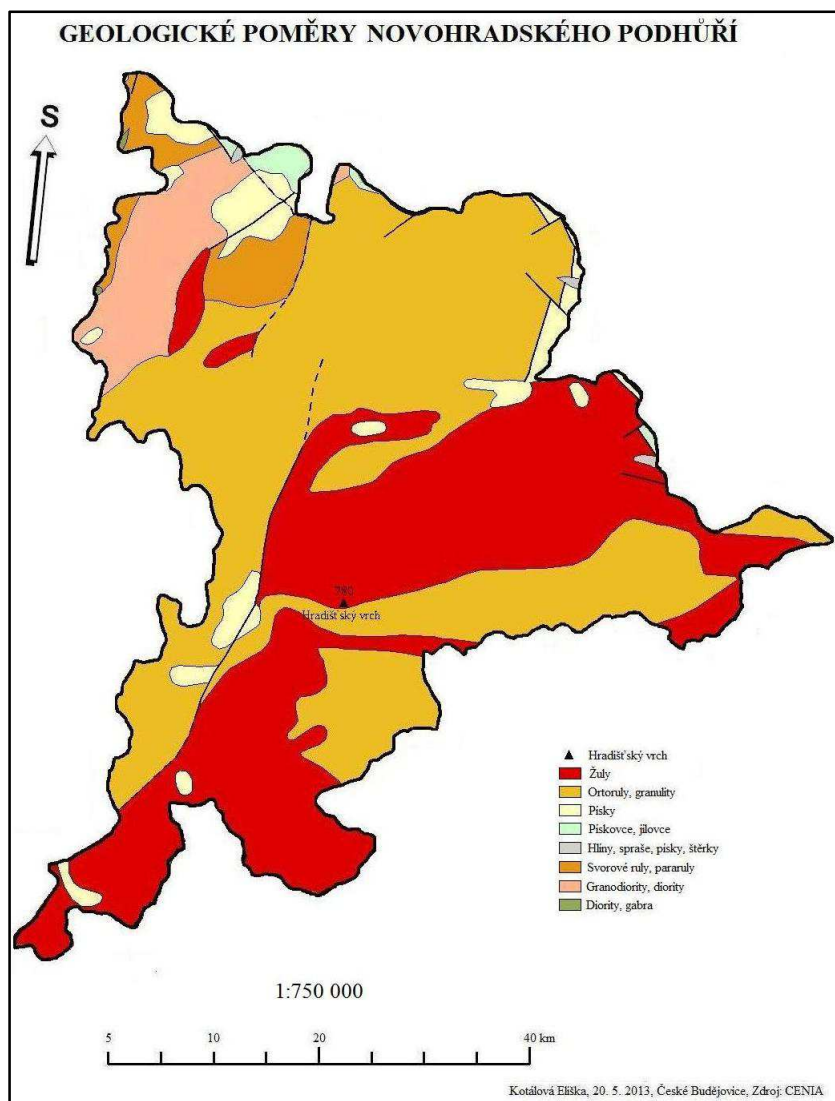
Hradišťský vrch byl zřejmě osídlen již v pravěku. Díky špatným klimatickým podmínkám však toto osídlení nebylo nikterak veliké. Důležitými obyvateli tohoto vrchu byli až Keltové, po kterých zde můžeme nalézt zbytky hradiště a také mohyly. Přesné stáří hradiště však není zcela jasné, odhaduje se na mladší dobu bronzovou (asi 1000 let př. n. l.). Později (cca 900 – 800 let př. n. l.) zde zřejmě žil kmen Doudlebě, který zde s největší pravděpodobností postavil pevnost. Na tomto území proběhlo několik archeologických výzkumů, přičemž nejdůležitějším nálezem je keramický úlomek, který pochází ze 13. století. Vědci se domnívají, že hradiště sloužilo především jako obranné útočiště v době nebezpečí a jeho zánik byl způsobený požárem. Obvod celého hradiště je asi 650 m a dělí se na vnitřní hradiště a předhradí.

Vesnice Hradiště, která se nachází přibližně půl kilometru jižně od vrcholu Hradišťského vrchu a tři kilometry východně od města Kaplice, nemá své datování také zcela jasné. Nejpravděpodobněji byla osídlena německými kolonizátory před počátkem 13. století. První písemná zmínka o této vsi pochází z roku 1368. Samostatnou obcí bylo Hradiště od roku 1893 do roku 1950, kdy se sloučilo s obcí Blansko. V roce 1961 se Hradiště stává osadou města Kaplice. (Havlice, 2008; Mörtl, 2006)

6. FYZICKO-GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA VYBRANÉHO ÚZEMÍ V NOVOHRADSKÉM PODHŮŘÍ

6.1. GEOLOGIE

Geologický podklad Hradišťského vrchu je stejný jako podklad celého Novohradského podhůří i Novohradských hor. Je tvořen moldanubikem, což je jednotka, která tvoří jižní část Českého masivu. Hradišťský vrch je tvořen centrálním moldanubickým plutonem, který zasahuje do Novohradských hor, části Šumavy a na jih Českomoravské vrchoviny. Pro Hradišťský vrch je typická porfyrická biotická žula (typ Weinsberg), která tvoří téměř celé území vrchu, a je středně až hrubě zrnitá. Na jihovýchodním úpatí však nalezneme granit číměřský, který je drobnozrnný až středně zrnitý. Hradišťský vrch má nepravidelný tvar a můžeme zde nalézt exfoliační tvary nebo kryoplaneční terasy (<http://www.geologicke-mapy.cz>; Demek, ed.2006).

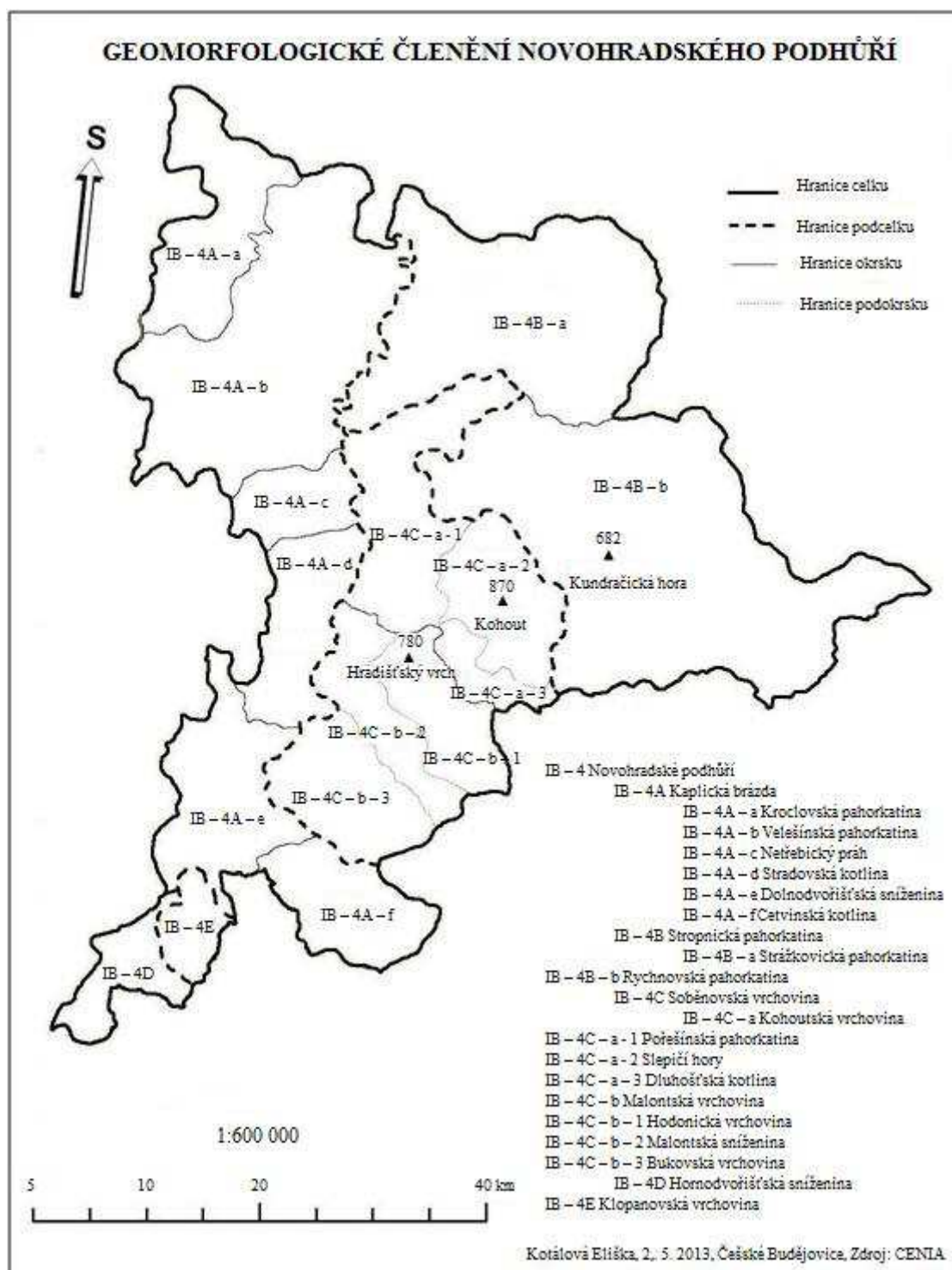
Obr. 2: Geologické poměry Novohradského podhůří

6.2. GEOMORFOLOGIE

Dle geomorfologického členění spadá Hradišťský vrch do celku Novohradské podhůří, který náleží k oblasti Šumavská hornatina, k Šumavské subprovincii, provincii Česká vysočina, subsystému Hercynská pohoří a k Hercynskému systému. Celek Novohradské podhůří se dělí na pět podcelků, přičemž Hradišťský vrch patří k podcelku Soběnovská vrchovina. Ta se dále dělí na dva okrsky – Kohoutská a Malontská vrchovina. Hradišťský vrch je (780 m) nejvyšším vrcholem podokrsku Hodonická vrchovina, která je součástí okrsku Malontská vrchovina (Demek, 2005)

Tabulka 1: Geomorfologické členění

Provincie	Subprovincie	Oblast	Celek	Podcelek	Okrsek
Česká vysočina	Šumavská subprovincie	Šumavská hornatina	Šumava		
			Šumavské podhůří		
			Novohradské hory		
			Novohradské podhůří	Klopanovská vrchovina	
				Stropnická pahorkatina	
				Kaplická brázda	
				Hornodvořišťská sníženina	
				Soběnovská vrchovina	Kohoutská vrchovina
					Malontská vrchovina

Obr. 3: Geomorfologické členění Novohradského podhůří

6.3. KLIMA

Novohradské hory i jejich podhůří řadíme do středoevropského podnebného typu, který je přechodný mezi oceánským a kontinentálním klimatem. Oblast Hradišťského vrchu spadá do mírně teplého okrsku. Průměrná roční teplota vzduchu se pohybuje mezi 5 a 6 °C. Nejnižší průměrná měsíční teplota je v lednu (-2 až -3 °C) a nejvyšší v červenci (16 až 17 °C). Průměrný roční počet letních dní je 20 až 30, dní bez mrazu 220 až 240, mrazových dní 120 až 140 a ledových dní 30 až 40. Průměrný úhrn srážek se v této lokalitě pohybuje mezi 700 až 800 mm za rok. Nejvíce jich spadne přes léto (250 až 300 mm). Nejsušším měsícem je únor, kdy je úhrn srážek mezi 0 až 30 mm, naopak nejbohatším měsícem na srážky je červen (100 až 120 mm). Průměrný sezónní počet dní se sněžením je mezi 70 a 80 dny a průměrný sezónní počet dní se sněhovou pokrývkou je 80 – 100 dní. Průměrná roční relativní vlhkost vzduchu se pohybuje mezi 75 a 80 % a oblačnost je kolem 60 až 65 %. Podle Köppenovy klasifikace spadá území Hradišťského vrchu do oblasti Cfb – podnebí listnatých lesů mírného pásma. Dle Quittovy klasifikace je na hranici mírně teplé klimatické oblasti. (Tolasz a kol., 2007, Atlas podnebí Česka)

6.4. HYDROLOGIE

Hradišťský vrch je ze severu ohraničen vodním tokem Černá, který pramení v Rakousku nedaleko obce Schwarzaau na jižním svahu hory Nebelstein. Je to řeka IV. řádu a vlévá se do Malše (řeka III. řádu) severně od města Kaplice na místě zvaném U Tupů. Území Hradišťského vrchu stejně jako celé Novohradské hory a podhůří spadá do povodí řeky Vltavy (řeka II. řádu) a následně Labe (řeka I. řádu). Náleží tedy k úmoří Severního moře. Celková délka Černé je 29,3 km a plocha povodí je 148,22 km². Nejdůležitějším levostranným přítokem této řeky je Pohořský potok, který pramení nedaleko obce Pohoří na Šumavě a do Černé se vlévá přibližně v polovině vzdálenosti mezi obcemi Desky a Benešov nad Černou. (Vlček, 1984; Chábera a kol., 1985)

Na vodním toku Černá se nachází vodní nádrže Zlatá Ktiš a Černá. Tato přehrada leží přibližně severovýchodně od vrcholku Hradišťského vrchu a patří mezi nejstarší přehrady Jihočeského kraje. Jejím hlavním účelem je výroba energie a ochrana před povodněmi.

Dále se zde nachází vodní elektrárna Soběnov, která je v provozu od roku 1926 a ročně vyrobí asi 3 miliony kWh elektrické energie. Jižně od této elektrárny směrem k vrcholu Hradišťského vrchu můžeme u lesní cesty spatřit objekt vyrovnávací komory, kde se nachází betonová nádrž o objemu 1000 m³. (informační tabule u elektrárny)

Řeka Černá dříve sloužila k plavbě dřeva. Část vodního toku je chráněnou rybí oblastí a je zde zákaz lovu ryb.

Na severní straně Hradišťského vrchu necelých 200 m od Soběnovské elektrárny se nachází studánka Pod Hradišťským vrchem.

6.5. PEDOLOGIE

Na Hradišťském vrchu je matečnou horninou porfyrická biotická žula (typ Weinsberg). Nalezneme zde především hnědé půdy (kambizemě). Je to hnědá půda kyselá, která má nižší obsah humusu a nečastěji se vyskytuje v nadmořské výšce 400 až 600 m n. m. Dále zde převládá hnědá půda silně kyselá, která je podobná hnědé půdě kyselé, vyskytuje se však v nadmořské výšce nad 600 m n. m. Tyto půdy jsou dle půdní zrnitosti především hlinitopísčité a náleží k půdám lehkým (Tomášek, 2007). Protože jsou půdy na Hradišťském vrchu poměrně kyselé, projevuje se to i na samotné druhové skladbě lesa. Téměř celý vrch je zalesněný, převládají zde proto lesní půdy nad zemědělskými. Jelikož zde najdeme lehkou hlinitopísčitou půdu, dochází k vymílání a výrazné erozi. Na některých částech vrchu je velmi malá půdní vrstva a dochází k vysychání půdy. Místy vystupuje kamenné podloží až na povrch.

6.6. BIOGEOGRAFIE

Hradišťský vrch spadá do biogeografické oblasti eurosibiřská Holarktida, do provincie střeoevropských listnatých lesů a dále do hercynské subprovincie. Podle biogeografického členění spadá Hradišťský vrch do bioregionu Českokrumlovského, který má celkovou rozlohu 1653 km² a 40 % plochy zde zaujímají lesy. Je zde nejvíce zastoupen vegetační stupeň 4. bukový, který zaujímá téměř 43 % rozlohy celé České republiky. Na chudších stanovištích tohoto stupně má zastoupení hlavně dub zimní (*Quercus petraea*), jedle bělokorá (*Abies alba*) a samozřejmě buk lesní (*Fagus sylvatica*). Na bohatších půdách nalezneme kromě buku lesního i javor klen (*Acer pseudoplatanus*) a mléč (*Acer platanoides*), lípu srdčitou (*Tilia cordata*) nebo jilm drsný (*Ulmus glabra*). V tomto vegetačním stupni převládá zemědělsko-lesní krajina, místy jsou však ponechány lesní komplexy, jako na Hradišťském vrchu. (Culek a kol, 2003). Vlivem činnosti člověka zde došlo ke změně druhové skladby.

6.6.1. Fytogeografie

Podle fytogeografického členění České republiky spadá Hradišťský vrch do oblasti mezofitikum, obvodu České mezofytikum a okresu Šumavsko-novohradské podhůří. (Matoušková, 2004; Ferdová, 2012).

Dnes zde vlivem antropogenní činnosti došlo ke změně druhové skladby. Vyskytují se zde především dřeviny jako smrk ztepilý (*Picea excelsa*), jedle bělokorá (*Abies alba*), modřín opadavý (*Larix decidua*), borovice lesní (*Pinus sylvestris*) a buk lesní (*Fagus sylvatica*), který se zde přirozeně zmlazuje. Můžeme zde zřídka nalézt i javor klen (*Acer pseudoplatanus*) a mléč (*Acer platanoides*), jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*) či nepůvodní buk červený (*Fagus purpurea*). Na jižní straně Hradišťského vrchu (směrem k obci Hradiště) nalezneme lípu srdčitou (*Tilia cordata*), břízu bělokorou (*Betula pendula*) a lísku obecnou (*Corylus avellana*). Stanoviště s chudší půdou jsou vhodnější pro borovici lesní a modřín opadavý (*Larix decidua*) než pro smrk ztepilý, protože ten v těchto podmínkách nedosahuje takové kubatury jako na stanovištích bohatších. V nejvyšších polohách Hradišťského vrchu je část lesa odkácena a následně zalesněna smrkem ztepilým. Ten se zde zmlazuje i přirozeně sám, jelikož je zde více světla a v růstu předežene buk lesní. Naopak v částech s menší prostupností světla roste spíše buk. Na vrcholku kopce můžeme také nalézt tzv. „výstavky“, což jsou stromy, které nebyly pokáceny a nyní slouží jako matečné stromy.

Jsou zdrojem semen pro další přirozenou obnovu lesa. Na severozápadní straně vrchu se rozkládá rozsáhlá bučina. Severní strana kopce je patrně vlhčí než strana jižní, je to místo vhodné i pro smrk.

Mimo dřeviny zde nalezneme například plavuň vidlačku (*Lycopodium clavatum*), kaprad' samec (*Dryopteris filix-mas*), konopnici pýřitou (*Galeopsis pubescens*), protěž lesní (*Gnaphalium sylvaticum*), ostružiník křovitý (*Rubus fruticosus*), mechy – dvouhrotec chvostnatý (*Dicranum scoparium*), pokryvnatec Schreberův (*Entodon schreberi*) a lišejník terčovku bublinatou (*Hypogymnia physodes*). Na kyselých stanovištích roste šťavel kyselý (*Oxalis acetosella*) a brusnice borůvka (*Vaccinium myrtillus*). (latinská jména převzata z <http://www.mezistromy.cz>)

6.6.2. Zoogeografie

Hradišťský vrch spadá do biogeografické oblasti eurosibiřská Holarktida, do provincie středoevropských listnatých lesů a dále do Hercynské subprovincie.

Ze savců zde můžeme potkat například srnce obecného (*Capreolus capreolus*), lišku obecnou (*Vulpes vulpes*), jezevce lesního (*Meles meles*), kunu lesní (*Martes martes*) a veverku obecnou (*Sciurus vulgaris*). Samozřejmě zde žije také prase divoké (*Sus scrofa*), od kterého jsou vidět v lese zálehy a také stopy. Prase divoké je v lese užitečné, narušuje totiž půdní kryt a umožňuje přirozenou obnovu, vyrývá larvy škůdců, které následně zkonzumuje. Mezi tyto škůdce patří například ploskohřbetka smrková (*Cephalcia abietis*), která ničí jehlice smrku.

Z ptáků se zde vyskytuje mimo jiné holub doupňák (*Columba oenas*), kukačka obecná (*Cuculus canorus*), šoupálek dlouhoprstý (*Certhia familiaris*) a puštík obecný (*Strix aluco*), pro kterého jsou po Hradišťském vrchu rozmístěny speciální budky na hnízdění. Dále zde žije datel černý (*Drycopus martius*), který je pro les užitečný tím, že vyzobává larvy tesaříků, v dutině pak mohou hnízdit různé druhy ptáků jako holub doupňák nebo malé druhy sov. Datel však z hnízd vybírá mláďata malých druhů pěvců.

Z obojživelníků zde můžeme najít skokana hnědého (*Rana temporaria*), který se vyskytuje především na severní straně Hradišťského vrchu v okolí prameniště. Dále zde žije značné množství různých druhů hmyzu a brouků, například zde nalezneme chrobáka lesního (*Anoplotrupes stercorosus*). (latinská jména převzata z <http://www.mezistromy.cz>, <http://www.naturfoto.cz>)

6.7. OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY

Hradišťský vrch je součástí přírodního parku Soběnovská vrchovina. Ten byl zřízen 22. dubna 1995 Okresním úřadem města Český Krumlov. Tato oblast je lidově nazývaná Slepíčí hory a nachází se mezi obcemi Soběnov, Blansko, Hradiště, Ličov, Klení, Dobrkovská Lhota a Besednice. Můžeme zde najít nejstarší vesnice jižních Čech a pozůstatky po keltském osídlení (například Hradišťský vrch). Rozloha této lokality je téměř 41 km² a nejvyššími vrcholky jsou Kohout (870 m n. m.), Vysoký kámen zvaný Slepice (865 m n. m.) a Besednická hora (753 m n. m.)

Hlavním předmětem ochrany přírodního parku Soběnovská vrchovina jsou rozsáhlé lesy se zbytky přirozených porostů. Dále zde můžeme najít skalní a suťové tvary, květnaté louky a kaňonovité údolí vodního toku Černá. (nařízení Jihočeského kraje č. 3/2004 ze dne 6. dubna o přírodním parku Soběnovská vrchovina)

Na území přírodního parku se nachází přírodní památka Besednické vltavíny a dvě přírodní rezervace Ševcova hora a Vysoký kámen. Zde jsou chráněny především staré bučiny a některé druhy ptáků – výr velký (*Bubo bubo*).

**7. PLÁN PÉČE O PŘÍRODNÍ PAMÁTKU HRADIŠŤSKÝ VRCH – NÁVRH NA
VYHLÁŠENÍ**

Plán péče

o přírodní památku Hradišťský vrch

návrh na vyhlášení

na období

2013 – 2022

Foto 1: Posun kamenných bloků na Hradišťském vrchu (780 m n. m.)

7.1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

7.1.1. Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	.....
kategorie ochrany:	III. přírodní památka
název území:	Hradišťský vrch
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	.....
orgán, který předpis vydal:	.....
číslo předpisu:	.....
datum platnosti předpisu:	.....
datum účinnosti předpisu:	.....

7.1.2. Údaje o lokalizaci území

kraj:	Jihočeský
okres:	Český Krumlov
obec s rozšířenou působností:	Kaplice
obec s pověřeným obecním úřadem:	Kaplice
obec:	Kaplice
katastrální území:	Hradiště u Kaplice, Blansko u Kaplice

7.1.3. Vymezení územní podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Tabulka 2: Katastrální území číslo 663158 Hradiště u Kaplice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
2421/1		Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa	40	301 521	30 611,08
2421/25		Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa Nemovitá kulturní památka	10001	473 638	201 970,36
2421/26		Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa Nemovitá kulturní památka	40	10 403	590,96
2421/27		Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa Nemovitá kulturní památka	10001	56 393	22 338,74
Celkem						255 511,14

Tabulka 3: Katastrální území číslo 663140 Blansko u Kaplice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
2216/1		Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa	10001	23 9881	33 682,52
2216/5		Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa	10001	107 872	46 604,57
2216/6		Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa	10001	12 378	2 787,43
2216/9		Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa	40	1 766	1 766
Celkem						84 840,52

Na těchto parcelách mají právo hospodařit Lesy města Kaplice a Lesy České republiky, s. p. se sídlem v Hradci Králové, lesní správa Český Krumlov.

Ochranné pásmo:

Tabulka 4: Katastrální území číslo 663158 Hradiště u Kaplice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
2421/1		Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa	40	301 521	31 336,34
2421/25		Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa Nemovitá kulturní památka	10001	473 638	65 673,82
2421/26		Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa Nemovitá kulturní památka	40	10 403	2 412,28
2421/27		Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa Nemovitá kulturní památka	10001	56 393	15 041,65
Celkem						114 464,09

Tabulka 5: Katastrální území číslo 663140 Blansko u Kaplice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
2216/1		Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa	10001	239 881	20 251,40
2216/5		Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa	10001	107 872	12 500,45
2216/6		Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa	10001	12 378	3 061,95
2216/8		Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa	10001	5336	3 195,83
Celkem						39 009,63

Ochranné pásmo je vymezeno do vzdálenosti 50 m od hranice chráněného území. Na tomto území mají právo hospodařit Lesy města Kaplice a Lesy České republiky, s. p. se sídlem v Hradci Králové, lesní správa Český Krumlov.

Celkové výměry parcel a výměry parcel v PP a OP byly převzaty a vypočteny na základě údajů z internetových stránek Nahlížení do katastru nemovitostí (<http://nahliznidokn.cuzk.cz>).

Výměra území a jeho ochranného pásma

Tabulka 6: Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
Lesní pozemky	34,03	15,35		
Vodní plochy			zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
Trvalé travní porosty				
Orná půda				
Ostatní zemědělské pozemky				
Ostatní plochy			nepłodná půda	
			ostatní způsoby využití	
Zastavěné plochy a nádvoří				
Plocha celkem	34,03	15,35		

Plocha ZCHÚ byla vypočítána z dat v tabulkách číslo 2 a 3 (katastrální území ZCHÚ) a výměra OP z tabulek 4 a 5 (katastrální území OP).

7.1.4. Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park: .....

chráněná krajinná oblast: .....

jiný typ chráněného území: Přírodní park Soběnovská vrchovina

Natura 2000

ptačí oblast: .....

evropsky významná lokalita: .....

7.1.5. Předmět ochrany ZCHÚ

Navrženým předmětem ochrany ZCHÚ na Hradišťském vrchu jsou geomorfologické tvary, které jsou tvořeny žulou typu Weisberg. Nachází se zde kryogenní tvary modelované mrazovým zvětráváním, například kryoplanační plošina, mrazový srub či kamenná moře.

Tabulka 7: Předmět ochrany ZCHÚ (vrchol 780 m n. m.)

Útvar	Geologická charakteristika	Popis útvaru
Kryoplanační plošina	Tvary jsou tvořené porfyrickou biotickou žulou (typ Weinsberg)	Vrcholová část (20 x 10 m)
Skalní hradba		Z svah (30 x 9 x 8 m) a SZ svah (20 x 7 x 4)
Skalní torzo		S svah (5 x 5 x 2 m)
Mrazový srub		V svah (5 x 10 m)
Posun kamenných bloků		SV svah (6 x 4 x 3,5 m) – hloubka převisu (1,3 m), výška pod převisem (1,70 m)
Kamenné moře		Vrcholová část (120 x 80 m), V svah (60 x 50 m)
Balvanový proud		S svah (10 x 2 m)
Osamocený balvan		SZ svah (3,5 x 3 x 3 m)
Mrazový sráz		Z svah (8 x 5 m)
Tor		Z svah (4 x 4 x 10 m)
Exfoliační klenba		Z svah (250 x 2,5 m), JZ (80 x 4 m)

Zdroj: vlastní šetření; Filler (2011)

Tabulka 8: Předmět ochrany ZCHÚ (vrchol 725 m n. m.)

Útvar	Geologická charakteristika	Popis útvaru
Kryoplanační plošina	Tvary jsou tvořené porfyrickou biotickou žulou (typ Weinsberg)	Vrcholová část (30 x 20 m)
Skalní hradba		Z svah (25 x 9 x 6 m)
Skalní torzo		S svah (5 x 10 x 6 m)
Mrazový srub		S svah (9 x 20 m)
Mrazový sráz		S svah (20 x 8 m)
Exfoliační klenba		SZ svah (18 x 1,5 m), JZ svah (20 x 1,5 m)

Zdroj: vlastní šetření; Filler (2011)

Údaje uvedené v tabulce 7 a 8 odpovídají uvedeným rozměrům:

- délka x šířka (kamenné moře, kryoplanační plošina, balvanový proud)
- délka x výška (exfoliační klenba, mrazový srub, mrazový sráz)
- délka x šířka x výška (skalní hradba, tor, skalní torzo, posun kamenných bloků, osamocený balvan)

7.1.6. Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je PP v překryvu

Navrhovaná přírodní památka Hradišťský vrch se nepřekrývá s žádnou evropsky významnou lokalitou ani s ptačí oblastí.

7.1.7. Cíl ochrany

Cílem ochrany Hradišťského vrchu jsou hlavně geomorfologické tvary, které se nachází především na jeho severozápadní straně. Dalším cílem je zachování přirozené obnovy lesa, která zde probíhá, a zachování celkového rázu této lokality.

7.2. ROZBOR STAVU ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ S OHLEDEM NA PŘEDMĚT OCHRANY

7.2.1. Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Lokalita Hradišťský vrch se nachází v Jihočeském kraji, v okrese Český Krumlov, přibližně 3,5 km na východ od obce Kaplice. Spadá pod katastrální území obcí Hradiště u Kaplice a Blansko u Kaplice. Důvodem ochrany jsou především geologické tvary, jako kryoplanáčnické terasy nebo izolované skály.

Geologie

Podklad Hradišťského vrchu je tvořen centrálním moldanubickým plutonem. Pro téměř celou oblast tohoto vrchu je typická biotická žula typu Weinsberg. Pouze na jihovýchodním úpatí nalezneme granit čiměřský.

Geomorfologie

Dle geomorfologického členění (Demek, 2006) spadá Hradišťský vrch do celku Novohradské podhůří (IB-2), které náleží k Šumavské hornatině (IB). Celek Novohradské podhůří se dále dělí na pět podcelků: Kaplická brázda, Stropnická pahorkatina, Soběnovská vrchovina, Hornodvořišťská sníženina a Klopánovská vrchovina. Hradišťský vrch patří k podcelku Soběnovská vrchovina (IB-4C) a k okrsku Malontská vrchovina, jejíž je nejvyšším vrcholem (780 m n. m.).

Klima

Hradišťský vrch stejně jako Novohradské hory a podhůří řadíme k středoevropskému typu podnebí, je na pomezí mezi kontinentálním a oceánským. Podle Köppena patří Hradišťský vrch do oblasti Cfb – podnebí listnatých lesů mírného pásma. Dle Quittovy klasifikace přísluší k hranici mírně teplé klimatické oblasti. (Tolasz a kol., 2007, Atlas podnebí Česka). Roční průměrná teplota vzduchu na této lokalitě se pohybuje mezi 5 a 6 °C. Nejchladnějším měsícem je leden (teplota -2 až -3 °C), naopak nejtepleji bývá v červenci (16 až 17 °C). Průměrný úhrn srážek se pohybuje mezi 700 až 800 mm za rok. Nejsušším měsícem je únor (0 až 30 mm), naopak nejbohatším měsícem na srážky je červen (100 až 120 mm). Průměrná roční relativní

vlhkost vzduchu se pohybuje mezi 75 a 80 % a oblačnost je kolem 60 až 65 %. (Tolasz a kol., 2007)

Hydrologie

Oblast Hradišťského vrchu patří k povodí řeky Malše, kam se vlévá i řeka Černá. Celková délka tohoto toku je 29,3 km a plocha povodí je 148,22 km². Tato řeka pramení nedaleko obce Schwarza u v Rakousku na jižním svahu hory Nebelstein, protéká severně od Hradišťského vrchu a vlévá se do Malše severně od obce Kaplice. Nejdůležitějším levostranným přítokem je Pohořský potok, který pramení nedaleko obce Pohoří na Šumavě. Řeka Černá je využívána především k výrobě energie a ochraně před povodněmi. Jako celé Novohradské hory a podhůří spadá toto území do povodí řeky Vltavy (řeka II. řádu) a následně Labe (řeka I. řádu). Náleží tedy k úmoří Severního moře. (Vlček, 1984; Chábera a kol., 1985)

Na Hradišťském vrchu se nachází studánka Pod Hradišťským vrchem, kterou nalezneme cca 750 m severoseverozápadně od vrcholu.

Pedologie

Na Hradišťském vrchu nalezneme především kambizemě. Hnědá půda kyselá má nižší obsah humusu a nečastěji se vyskytuje v nadmořské výšce 400 až 600 m n. m. Dále zde převládá hnědá půda silně kyselá, která se vyskytuje v nadmořské výšce nad 600m. Tyto půdy jsou dle půdní zrnitosti především hlinitopísčité a náleží k půdám lehkým, proto dochází k vymílání a erozi. Na některých částech vrchu dokonce vystupuje kamenné podloží až na povrch. (Tomášek, 2007)

Biogeografie

Hradišťský vrch spadá do oblasti eurosibiřská Holarktida, do provincie střeoevropských listnatých lesů, Hercynské subprovincie a do Českokrumlovského bioregionu. Podle fytogeografického členění České republiky spadá Hradišťský vrch do oblasti mezofitikum, obvodu České mezofytikum a okresu Šumavsko-novohradské podhůří.

Nalezneme zde především dřeviny jako jedle bělokorá (*Abies alba*), smrk ztepilý (*Picea excelsa*), modřín opadavý (*Larix decidua*), borovice lesní (*Pinus sylvestris*), a buk lesní (*Fagus sylvatica*). Výjimečně se zde vyskytuje i javor klen (*Acer pseudoplatanus*) a mléč (*Acer platanoides*) nebo jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*). Mimo dřeviny zde roste plavuň vidlačka (*Lycopodium clavatum*), kaprad' samec (*Dryopteris filix-mas*), konopnice pýřitá (*Galeopsis pubescens*), protěž lesní (*Gnaphalium sylvaticum*), ostružiník křovitý (*Rubus fruticosus*), dvouhrotec chvostnatý (*Dicranum scoparium*), pokryvnatec Schreberův (*Entodon schreberi*) nebo terčovka bublinatá (*Hypogymnia physodes*).

Ze živočichů zde nalezneme například srnce obecného (*Capreolus capreolus*), lišku obecnou (*Vulpes vulpes*), jezevce lesního (*Meles meles*), kunu lesní (*Martes martes*), veverku obecnou (*Sciurus vulgaris*), prase divoké (*Sus scrofa*), holuba doupňáka (*Columba oeneas*), kukačku obecnou (*Cuculus canorus*), šoupálka dlouhoprstého (*Certhia familiaris*), puštíka obecného (*Strix aluco*), datla černého (*Drycopus martius*), skokana hnědého (*Rana temporaria*) nebo chrobáka lesního (*Anoplotrupes stercorosus*).

7.2.2. Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

Hradištský vrch je součástí přírodního parku Soběnovská vrchovina, která byla vyhlášena 22. dubna roku 1995. Chráněny zde jsou především zbytky přirozených porostů, skalní a suťové tvary, zbytky květnatých luk nebo údolí řeky Černá. Nachází se zde dvě přírodní rezervace a jedna přírodní památka, kde jsou chráněny hlavně staré bučiny.

b) lesní hospodářství

Navrhovaná chráněná oblast a její ochranné pásmo spadá téměř z 86 % pod správu Lesů města Kaplice, které zde hospodaří. Pouze 14 % náleží správě Lesů České republiky – Český Krumlov.

c) zemědělské hospodaření

V navrhované chráněné oblasti neprobíhá žádná zemědělská činnost.

d) myslivost

Území Hradišťského vrchu spadá pod správu Lesů České republiky v Českém Krumlově a městských lesů obce Kaplice. Stavy zvěře se zde udržují na takové výši, aby mohlo docházet k přirozené obnově lesa a nedocházelo k nadměrným škodám na lesních porostech.

e) rekreace a sport

Kolem severní strany Hradišťského vrchu je značena červená turistická trasa, která prochází kolem studánky Pod hradišťským vrchem a kolem objektu vyrovnávací komory malé vodní elektrárny Soběnov. Tato turistická trasa vede městem Kaplice, obcí Blansko a dále obcí Velké Skaliny. Východní stranou Hradišťského vrchu prochází žlutá turistická trasa, která vede z Bujanova přes Mostky, Hradiště, Velké Skaliny a Benešov nad Černou. Na vrchol Hradišťského vrchu však nevede ani jedna turistická cesta, nenachází se zde žádné informační tabule o této lokalitě ani odpočívadla pro turisty.

Navrhují proto vyznačit naučnou stezku o délce cca 4 km, z níž cca 1 km vede navrhovaným chráněným územím. Stezka povede z obce Hradiště přes Hradišťský vrch k vodní elektrárně Soběnov na řece Černé (viz Obrázek 3).

7.2.3. Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

Lesní hospodářský plán s platností od 1. 1. 2004 do 31. 12. 2013.

7.2.4. Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

7.2.4.1. Základní údaje o lesích

Tabulka 9: Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	12 – Předhoří Šumavy a Novohradských hor
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHC LČR Český Krumlov, LHC Lesy města Kaplice
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ a OP (ha)	38,2
Období platnosti LHP (LHO)	1. 1. 2004 – 31. 12. 2013
Organizace lesního hospodářství	Lesní správa Český Krumlov, Lesy města Kaplice
Nižší organizační jednotka	

Tabulka 10: Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT, Průša (1971)	Výměra (ha)	Podíl (%)
5K	Kyselá jedlová bučina	BK 5-9 JD 1-5 SM+1	24,44	49,5
5A	Klenová bučina kamenitá	BK 3-5 JD 2-3 KL 2 LP+1 JS+1 JL+1	1,88	3,8
5Z	Zakrslá jedlová bučina	BK 5-7 JD 1-2 BŘ 1-2 BO 1-2 SM+1	0,74	1,5
5Y	Skeletová jedlová bučina	BK 3-7 JD 2-3 BŘ 1-2 (BO SM KL)+	5,78	11,7
5F	Svahová jedlová bučina	BK 5-7 JD 1-4 KL 1 JL LP	9,08	18,4
5N	Kamenitá kyselá jedlová bučina	BK 5-7 JD 3-4 SM 1	7,46	15,1
Celkem			49,38	100 %

Tabulka 11: Porovnání přirozené a současné skladby lesa

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnaté stromy					
SM	Picea abies		78,56		
BO	Pinus sylvestris		4,99		
JD	Abies alba		4,42		
MD	Larix decidua		6,04		
Listnaté stromy					
BK	Fagus sylvatica		3,56		
BR	Betula pendula		1,71		
DB	Quercus robur		0,52		
OS	Populus tremula		0,20		
Celkem			100 %	-----	-----

7.2.4.2. Základní údaje o útvarech neživé přírody

Vrcholová část Hradišťského vrchu (780 m n. m.) je tvořena kryoplanáční plošinou o rozměrech 20 x 10 m. Na tuto plošinu z jižní strany navazuje kamenné moře (120 x 80 m). Na východní straně vrchu nalezneme mrazový srub s výškou až 10 m a pod ním balvanovo-kamenné moře o rozměrech 60 x 50 m. Západně až severozápadně od vrcholu nalezneme několik exfoliačních kleneb, které tvoří nesouvislou linii ve směru V-Z o délce až 250 m. Jejich výška se pohybuje v rozmezí 2 až 3 metrů. Na západním svahu kopce můžeme nalézt mrazový sráz o délce zhruba 8 m a dále tor o výšce 10 m se základnou 4 x 4 m. Nedaleko tohoto toru se nachází skalní hradba, která má délku kolem 30 m a výšku 8 m. Druhá skalní hradba je menší (20 x 7 x 4 m) a nachází se severněji. Na severním svahu vrchu směrem k vodní elektrárně Soběnov se také nachází pozůstatky dřívějšího velkého toru, který je dnes změněn ve skalní torzo. Dosahuje výšky 2 m a základna má rozměry 5 x 5 m. Pod tímto torzem nalezneme balvanovitý proud o délce 10 m a šířce 2 m. Na Hradišťském vrchu se nachází také osamocený balvan, který leží na severozápadním svahu a jeho rozměry jsou 3,5 x 3 x 3 m. Důkaz o posunu kamenných bloků najdeme na severovýchod od vrcholu. Nachází se zde geomorfologický útvar o rozměrech 6 x 4 x 3,5 m s hloubkou převisu 1,3 m a výškou 1,7 m pod převísem. (vlastní šetření; Filler, 2011)

Druhý vrchol s nadmořskou výškou 725 m n. m. je tvořen kryoplanační terasou o délce 30 m a šířce 20 m. Na jejím západním okraji nalezneme poměrně rozsáhlou skalní hradbu o výšce 6 m, šířce 9 m a délce až 25 m. Druhá skalní hradba se nachází severně od kryoplanační terasy a nedosahuje takových rozměrů jako ta na svahu západním. Na severním svahu Hradišťského vrchu (kóta 725 m n. m.) nalezneme také mrazový sráz (20 x 8 m) a srub (9 x 20 m) či skalní torzo, které dosahuje výšky 6 m a rozměry podstavy jsou 5 x 10 m. Na tomto vrcholu se dále rozkládají dvě exfoliační klenby, z čehož jedna se nachází na severozápadním svahu (18 x 1,5 m) a druhá na svahu jihozápadním (20 x 1,5 m). (vlastní šetření; Filler, 2011)

7.2.5. Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

Navrhované chráněné území Hradišťského vrchu spadá pouze do ochrany přírodního parku Soběnovská vrchovina. Přes toto území nevede žádná turistická cesta, pouze několik cest lesních. Nedochozí zde proto k poškození živé ani neživé přírody, ale zajímavé geomorfologické útvary jsou lidem velmi nepřístupné. Navrhovala bych proto vyznačení naučné stezky, aby tato lokalita byla zpřístupněna turistům. Kvůli jejímu vyznačení a zřízení jsou však nutné určité terénní úpravy a částečné prořezání vegetace v místě plánované stezky. Tyto práce však musí proběhnout tak, aby nedošlo k žádnému zásadnímu poškození okolní živé i neživé přírody. S ohledem na přírodu Hradišťského vrchu a její skalní útvary bych nedoporučovala velké zásahy v lesním hospodaření.

7.3. PLÁN ZÁSAHŮ A OPATŘENÍ

7.3.1. Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

7.3.1.1. Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o lesy

Tabulka 12: Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů
1	Les hospodářský	5K, 5A, 5Z, 5Y, 5F, 5N
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin		
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)	
5K	SM (78,6 %), BO (5 %), JD (4,4 %), MD (6 %), BK (3,6 %), BR (1,7 %), DB (0,5 %), OS (0,2 %)	
5A		
5Z		
5Y		
5F		
5N		
Porostní typ A		
Smíšené dřeviny		
Základní rozhodnutí		
Hospodářský způsob (forma)		
Výběrový (Podrovní)		
Obmýetí	Obnovní doba	
130	30-40	
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty		
Co největší přiblížení přirozené druhové skladbě		
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií		
Podrovní, násečný maloplošný (využití přirozené obnovy)		
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu		
Zalesňování stromky pouze z vhodných pěstebních oblastí, dodržování procenta melioračních a zpevňujících dřevin, jejich rovnoměrné rozmístění po celé ploše obnovovaných porostů		
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií		
Včasné prostřihávky náletů a úprava druhové skladby		
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií		
Upřednostňování šetrných technologií při těžbě dřeva (malé vyvážecí soupravy, kůň)		
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií		
Včasné zpracování nahodilých těžeb, aby nedocházelo k šíření kůrovce		
Poznámka		
Při hospodaření v lese nesmí dojít k narušení přirozené obnovy lesa ani skalních útvarů		

b) péče o rostliny

O rostliny na Hradišťském vrchu není třeba nijak speciálně pečovat, jen je důležité zamezit případnému rozšíření nepůvodních druhů dřevin a bylin.

c) péče o živočichy

Je třeba udržet normované stavy zvěře, případně vystavět nové budky pro ptáky.

d) péče o útvary neživé přírody

V navrhované chráněné oblasti Hradišťského vrchu a jeho ochranném území je potřeba hospodařit tak, aby nedocházelo k poškozování útvarů neživé přírody.

7.3.1.2. Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

Lesy a útvary neživé přírody

Na základě vlastního průzkumu v lokalitě Hradišťský vrch bych doporučila několik změn:

- Vyřezání části vegetace a určité terénní úpravy pro novou naučnou stezku
- Vyznačení naučné stezky
- Instalace turistického odpočívadla a odpadkových košů
- Instalace informačních tabulí a tabulí se zákazem vstupu na skalní útvary
- Vyznačení hranic navrhovaného chráněného území
- Šetrná těžba dřeva v okolí skalních útvarů, aby nedocházelo k jejich poškození
- Odklizení spadlých větví a stromů v místě navrhované stezky a skalních útvarů

7.3.2. Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činnosti

V ochranném pásmu případné přírodní památky Hradišťský vrch bych navrhovala takové hospodaření, aby nebyly poškozeny chráněné geomorfologické útvary.

7.3.3. Zaměření a vyznačení území v terénu

Navrhovanou přírodní památku a její ochranné pásmo je třeba geodeticky zaměřit a vyznačit v terénu její hranice.

7.3.4. Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Navrhovaná naučná stezka je plánována v okolí skalních útvarů tak, aby nebyly narušeny. Aby tato cesta byla schůdná, je třeba udělat některé terénní úpravy, ovšem bez poškození skalních zajímavostí.

7.3.5. Návrhy na vzdělávací využití země

Přes Hradišťský vrch nevede žádná turistická stezka a v okolí nejsou o této lokalitě žádné informační tabule. Navrhuji proto zřízení naučné stezky v délce asi 4 km z obce Hradiště k vodní elektrárně Soběnov, z níž přes navrhovanou chráněnou oblast vede cca 1 km. Pro zřízení této stezky je třeba vyřezat vegetaci a upravit terén v místech, kde nevede lesní cesta.

Na naučné stezce navrhuji instalaci šesti informačních tabulí: 1. Všeobecné informace o oblasti Hradišťského vrchu a obce Hradiště, informace o naučné stezce (délka, převýšení, profil), 2. Místní fauna, 3. Místní flóra, 4. Historie Hradišťského vrchu a opida, 5. Geomorfologické zajímavosti Hradišťského vrchu, 6. Informace o Soběnovské elektrárně.

Na vrcholu kopce bych zřídila odpočívadlo pro turisty a podél naučné stezky bych instalovala odpadkové koše.

Informace o této naučné stezce bych umístila na internetové stránky města Kaplice a na stránky turistických zajímavostí jižních Čech.

7.4. ZÁVĚREČNÉ ÚDAJE

7.4.1. Přepokládané orientační náklady hrazené orgánem přírody podle jednotlivých zásahů (druhů práce)

Tabulka 13: Přepokládané orientační náklady hrazené orgánem přírody podle jednotlivých zásahů

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
Výroba a instalace informačních tabulí	-----	36 000
Výroba a instalace turistického odpočívadla	-----	30 000
Instalace odpadkových košů	-----	6 000
Vyznačení hranic navrhovaného chráněného území	-----	18 000
Vyřezání vegetace	-----	8 000
Terénní úpravy	-----	16 000
Vyznačení naučné stezky	-----	2 000
Geodetické zaměření	-----	110 000
Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	-----	226 000
Opakované zásahy		
Údržba naučné stezky	5 000	50 000
Obnova a údržba informačních tabulí	6 000	60 000
Obnova a údržba odpočívadla včetně okolí	3 000	30 000
Odstraňování odpadků a údržba odpadkových košů	15 000	150 000
Obnova vyznačení	1 000	10 000
Opakované zásahy celkem (Kč)	30 000	300 000
Náklady celkem (Kč)	-----	

7.4.2. Použité podklady a zdroje informací

Culek, M. (2005): Biogeografické členění České republiky II, Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 589 s.

Demek, J., Mackovčín, P. (2006): Zeměpisný lexikon ČR: Hory a nížiny, AOPK ČR, BRNO, 584 s.

Ferdová, J. (2012): Přírodní památka Kuní hora v Novohradských horách - charakteristika, návrh ochrany a plánu péče. Bakalářská práce. Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, katedra geografie, 66 s.

Filler, L. (2011): Geomorfologické mapování Hodonické vrchoviny. Diplomová práce. Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, katedra geografie, 88 s.

Fryšon, D. (2006): Geomorfologické mapování vybraných částí Soběnovské vrchoviny. Diplomová práce. Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, katedra geografie, 75 s.

Chábera, S. a kol. (1985): Jihočeská vlastivěda: Neživá příroda, České Budějovice, Jihočeské nakladatelství, 233 s.

Chábera, S. (1998): Fyzický zeměpis jižních Čech, přehled geologie, geomorfologie, horopisu a vodopisu, Jihočeská univerzita, České Budějovice, 139 s.

Kolektiv autorů (2006). Novohradské hory a Novohradské podhůří. Příroda, historie, život. Baset, Praha, 848 s.

Kubeš, J. (2004): Krajina Novohradských hor. Fyzicko-geografické složky krajiny, Jihočeská univerzita, České Budějovice, 160 s.

Martínková, M. (2013): Zpracování plánu péče pro lokalitu Velký Kámen v Novohradském podhůří. Bakalářská práce. Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, katedra geografie, 63 s.

Rubín, J., Balatka, B. (1986): Atlas skalních, zemních a půdních tvarů, Academia, Praha, 388 s.

Tolasz a kol. (2007): Atlas podnebí Česka, Český hydrometeorologický ústav, Praha, Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc, 255 s.

Tomášek, M. (1995): Atlas půd České republiky, Český hydrometeorologický ústav, Praha, 42 s.

Tomášek, M. (2007): Půdy České republiky, Česká geologická služba, Praha, 67 s.

Vlček, V. (1984): Zeměpisný lexikon ČSR: Vodní toky a nádrže, Academia, Praha, 315 s.

Metodika vyhlášení přírodních rezervací a přírodních památek (20. 12. 2012).

Nařízení Jihočeského kraje č. 3/2004 o přírodním parku Soběnovská vrchovina

Vyhláška 64/2011 o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území

Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb.

Vyhláška zákona č. 114/1992 o ochraně přírody a krajiny

Vyhláška zákona č. 60/2011 o plánech péče, označování a evidenci chráněných území

Zásady pro kategorizaci chráněných území na základě managementu (edice Planeta 2001)

Elektronické zdroje:

Ceny geomorfologického zaměření:

<http://www.geoplan.cz/cenik.htm> [13. 4. 2013]

Geologické mapy:

<http://www.geologicke-mapy.cz> [24. 3. 2013]

Nahlížení do katastru nemovitostí:

<http://nahlizenidokn.cuzk.cz> [24. 3. 2013]

Podklady pro mapy:

www.cuzk.cz [24. 3. 2013]

Tabulka přirozené druhové skladby – Průša 1971:

www.pralesy.cz/publik_syst2/files/PRIROZ_SKLADBA.xls [2. 5. 2013]

Zdroje latinských názvů:

<http://www.mezistromy.cz>, <http://www.naturfoto.cz> [13. 4. 2013]

Důležité informace o navrhované přírodní památce Hradišťský vrch mi poskytl lesní správce Lesů města Kaplice pan Petr Nebázlivý a pracovníci Lesů České republiky v Českém Krumlově. Další informace jsem získala z vlastního šetření, které jsem prováděla 12. 10. 2012 a 16. 3. 2013.

7.4.3. Seznam používaných zkratk

5A – Klenová bučina kamenitá
5F – Svahová jedlová bučina
5K – Kyselá jedlová bučina
5N – Kamenitá kyselá jedlová bučina
5Y – Skeletová jedlová bučina
5Z – Zakrslá jedlová bučina
780 m n. m. – 780 metrů nad mořem
BK – Buk lesní
BO – Borovice lesní
BR – Bříza bělokorá
ČSR – Československá republika
DB – Dub letní
EVL – Evropsky významná lokalita
JD – Jedle bělokorá
JL – Jilm habrolistý
JS – Jasan ztepilý
JZ – Jihozápad
KL – Javor klen
KN – Katastr nemovitostí
LČR – Lesy České republiky
LHC – Lesní hospodářský celek
LHP – Lesní hospodářský plán
LP – Lípa srdčitá
MD – Modřín opadavý
OP – Ochranné pásmo
ORP – Obec s rozšířenou působností
OS – Topol osika
PK – Pozemkový katastr
PO – Ptačí oblast
PP – Přírodní památka
S - Sever
SLT – Soubor lesních typů

SM – Smrk ztepilý
SV - Severovýchod
SZ - Severozápad
V - Východ
Z - Západ
ZCHÚ – Zvláště chráněné území

7.4.4. Přílohy

Mapové přílohy:

Mapa 1: Orientační mapa s vyznačením územím
Mapa 2: Katastrální mapa s vyznačeným ZCHÚ a jeho ochranným pásmem
Mapa 3: Navrhovaná naučná stezka
Mapa 4: Geomorfologický plán lokality Hradišťský vrch (780 m n. m.)
Mapa 5: Geomorfologický plán lokality Hradišťský vrch (725 m n. m.)

Fotografické přílohy

Foto 1: Posun kamenných bloků na Hradišťském vrchu (780 m n. m.)

Tabulkové přílohy

Tabulka 2: Katastrální území 663158 Hradiště u Kaplice navrhované PP
Tabulka 3: Katastrální území 663140 Blansko u Kaplice navrhované PP
Tabulka 4: Katastrální území 663158 Hradiště u Kaplice navrhované OP
Tabulka 5: Katastrální území 663140 Blansko u Kaplice navrhované OP
Tabulka 6: Výměra území a jeho ochranného pásma
Tabulka 7: Předmět ochrany ZCHÚ (vrchol 780 m n. m.)
Tabulka 8: Předmět ochrany ZCHÚ (vrchol 725 m n. m.)
Tabulka 9: Základní údaje o lesích
Tabulka 10: Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů
Tabulka 11: Porovnání přirozené a současné skladby lesa
Tabulka 12: Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů
Tabulka 13: Přepokládané orientační náklady hrazené orgánem přírody podle jednotlivých zásahů

Tabulka 14: Popis dílčích ploch a objektů na lesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich (Hradišťský vrch 780 m n. m.)

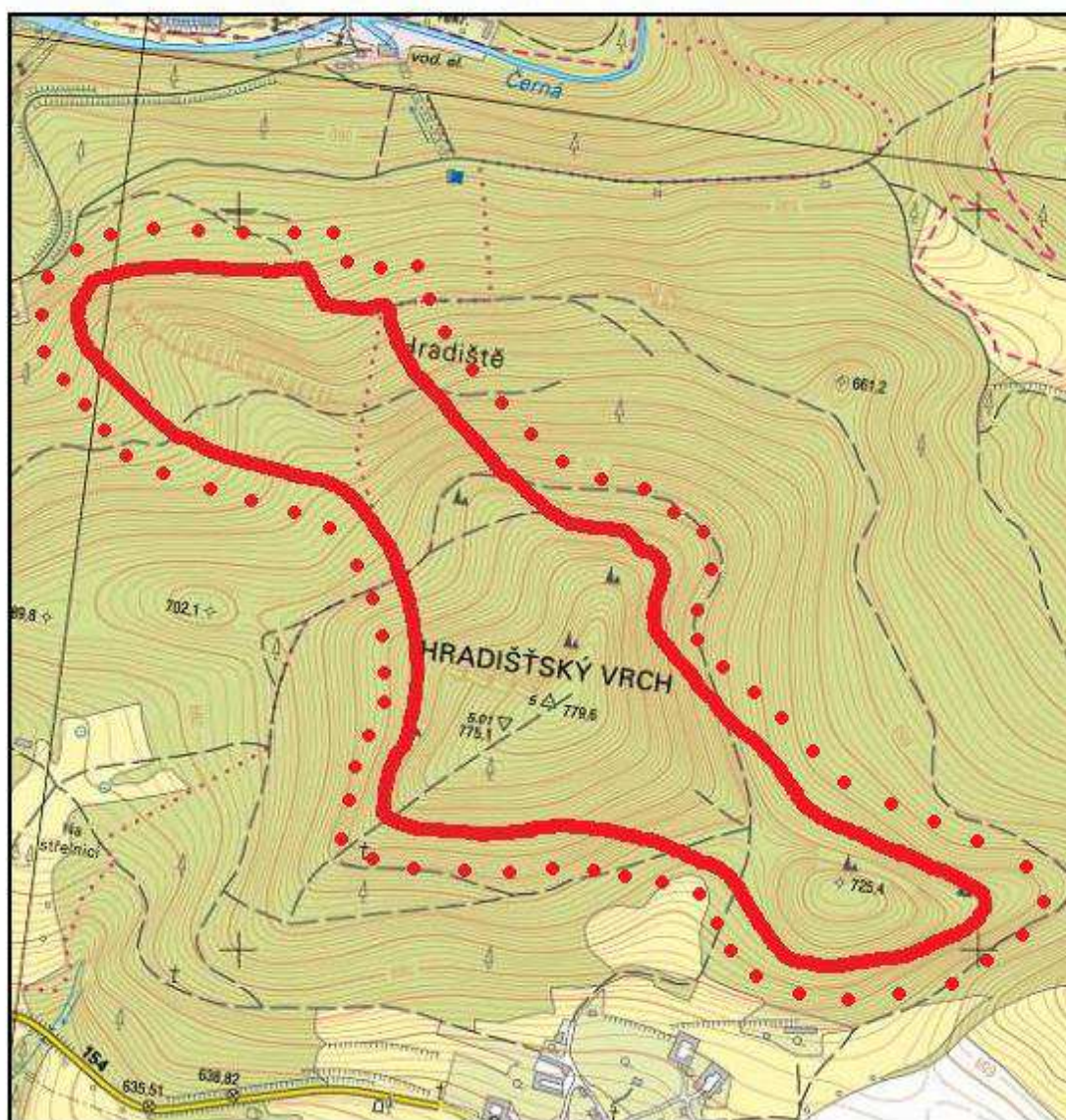
Tabulka 15: Popis dílčích ploch a objektů na lesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich (Hradišťský vrch 725 m n. m.)

Mapové přílohy:

Mapa 1: Orientační mapa s vyznačením územím

KATASTRÁLNÍ MAPA S VYZNAČENÝM ZCHÚ A JEHO OCHRANNÝM PÁSMEM

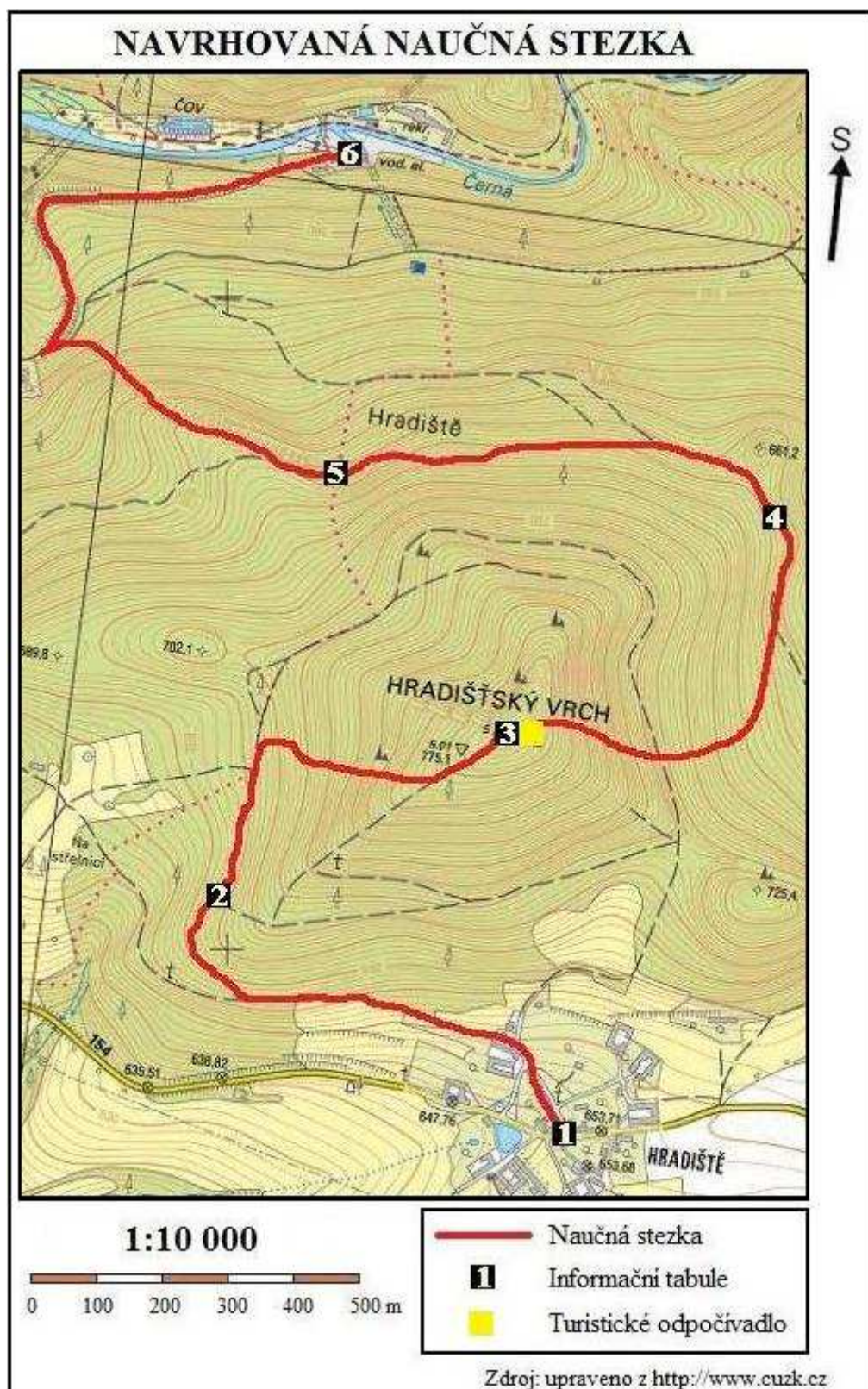
1:10 000

0 100 200 300 400 500 m

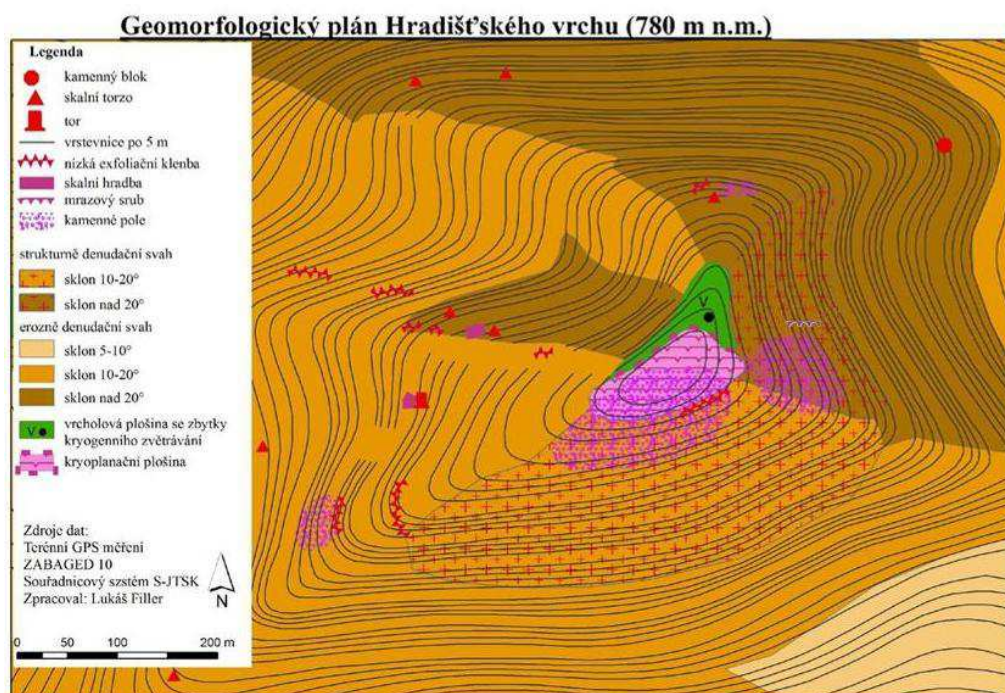
— Hranice PP
 ..... Hranice OP

Zdroj: upraveno z <http://www.cuzk.cz>

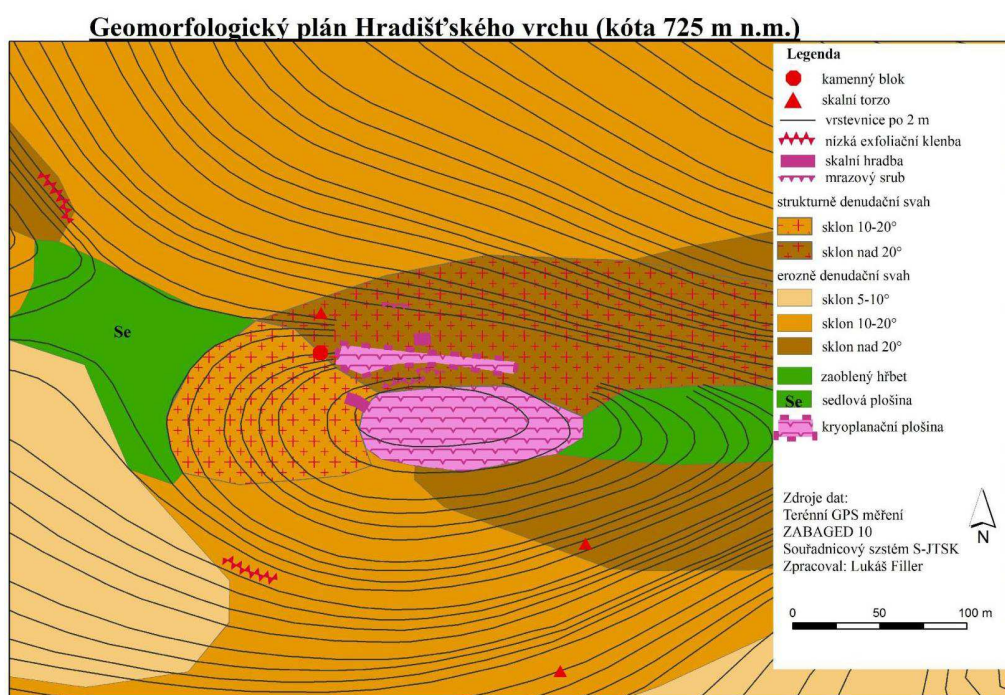
Mapa 2: Katastrální mapa s vyznačeným ZCHÚ a jeho ochranným pásmem

Mapa 3: Navrhovaná naučná stezka

Mapa 4: Geomorfologický plán lokality Hradišťský vrch (780 m n. m.)

Mapa 5: Geomorfologický plán lokality Hradišťský vrch (725 m n. m.)

Zdroj: Filler, 2011

Tabulka 14: Popis dílčích ploch a objektů na lesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich (Hradištský vrch 780 m n. m.)

označení plochy nebo objektu	název	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost*	termín provedení	interval provádění
1	Vrcholová část		Vrcholová kryoplanační plošina, kamenné moře	Vyznačení naučné stezky, instalace odpočívadla, prořezávání a odklizení větví a stromů v místě stezky nebo skalních útvarů, výsadba dřevin přirozené druhové skladby	2. stupeň		
2	Erozně denudační svah o sklonitosti 10° a více		Exfoliační klenba, skalní hradba, posun kamenných bloků, balvanový proud, mrazový sráz, tor, osamocený balvan	Vyznačení naučné stezky, prořezávání a odklizení větví a stromů v místě stezky nebo skalních útvarů, výsadba dřevin přirozené druhové skladby	2. stupeň		
3	Strukturně denudační svah o sklonitosti 10° a více		Kamenné moře, mrazový srub	Vyznačení naučné stezky, prořezávání a odklizení větví a stromů v místě stezky nebo skalních útvarů, výsadba dřevin přirozené druhové skladby	2. stupeň		

*Stupně naléhavosti jednotlivých zásahů se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany)
2. stupeň - zásah vhodný
3. stupeň - zásah odložitelný

Tabulka 15: Popis dílčích ploch a objektů na lesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich (Hradištský vrch 725 m n. m.)

označení plochy nebo objektu	název	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost*	termín provedení	interval provádění
1	Vrcholová část		Vrcholová kryoplanační plošina	Prořezávání a odklizení větví a stromů v místě skalních útvarů, výsadba dřevin přirozené druhové skladby	2. stupeň		
2	Erozně denudační svah o sklonitosti 5° a více		Exfoliační klenba, skalní torzo	Prořezávání a odklizení větví a stromů v místě skalních útvarů, výsadba dřevin přirozené druhové skladby	2. stupeň		
3	Strukturně denudační svah o sklonitosti 10° a více		Skalní hradba, mrazový srub, skalní torzo	Prořezávání a odklizení větví a stromů v místě skalních útvarů, výsadba dřevin přirozené druhové skladby	2. stupeň		

*Stupně naléhavosti jednotlivých zásahů se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany)
2. stupeň - zásah vhodný
3. stupeň - zásah odložitelný

8. ZÁVĚR

Cílem této práce bylo zpracování plánu péče o případnou přírodní památku Hradišťský vrch a její ochranné pásmo. Nachází se zde skalní tvary, které byly vytvořeny kryogenní činností. Toto území je chráněno pouze v rámci přírodního parku Soběnovská vrchovina. Chybí k němu ale vhodný přístup a základní informace pro případné návštěvníky. Proto jako součást svého návrhu doporučuji vybudování přístupové cesty, jejíž součástí bude naučná stezka, a umístění informačních tabulí a odpočívadla pro turisty. Tato lokalita by měla být dle mého názoru lépe zpřístupněna lidem, ale za podmínek, že nedojde k narušení chráněných tvarů. Hospodaření v lese na Hradišťském vrchu musí být také přizpůsobené návrhu péče o chráněné území a šetrné k živé i neživé přírodě.

V první části této práce jsem se soustředila na popsání fyzicko-geografických vlastností Hradišťského vrchu a celého Novohradského podhůří. Charakterizovala jsem mimo jiné geomorfologické členění, půdní poměry či druhovou skladbu lesa a živočišné zastoupení druhů této lokality. Tuto teoretickou část jsem pro lepší názornost doplnila mapovými přílohami, které jsem vytvořila v programu ArcMap.

V druhé části jsem se věnovala samotnému zpracování plánu péče. Blíže jsem charakterizovala Hradišťský vrch z pohledu podrobné skladby lesa a zastoupení geomorfologických tvarů, jejich umístění a velikosti. Navrhuji zde hospodařit tak, aby byla co nejvíce respektována přirozená druhová skladba lesa a upřednostňovaly se zásahy, které budou šetrné k přírodě. Pro zpřístupnění této lokality návštěvníkům je nutná částečná úprava terénu a prořezání vegetace v místě navrhované naučné stezky. Za žádných okolností však nesmí být poškozeny předměty ochrany – skalní tvary.

Tato práce může v budoucnu sloužit jako podklad pro vyhlášení přírodní památky Hradišťský vrch.

9. SEZNAM POUŽÍVANÝCH ZDROJŮ

- Culek, M.** (2005): Biogeografické členění České republiky II, Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR 589 s.
- Demek, J. Mackovčín, P.** (2006): Zeměpisný lexikon ČR: Hory a nížiny, AOPK ČR, BRNO, 584 s.
- Ferdová, J.** (2012): Přírodní památka Kuní hora v Novohradských horách - charakteristika, návrh ochrany a plánu péče. Bakalářská práce. Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, katedra geografie, 66 s.
- Filler, L.** (2011): Geomorfologické mapování Hodonické vrchoviny. Diplomová práce. Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, katedra geografie, 88 s.
- Fryšon, D.** (2006): Geomorfologické mapování vybraných částí Soběnovské vrchoviny. Diplomová práce. Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, katedra geografie, 75 s.
- Havlice, J.** (2008): Sídlo Nobility či refugium? Zaměření a dokumentace hradiště na Hradištském vrchu u Kaplice, Památky jižních Čech 1, České Budějovice, s. 43-47
- Chábera, S. a kol.** (1985): Jihočeská vlastivěda: Neživá příroda, České Budějovice, Jihočeské nakladatelství, 233 s.
- Chábera, S.** (1998): Fyzický zeměpis jižních Čech, přehled geologie, geomorfologie, horopisu a vodopisu, Jihočeská univerzita, České Budějovice, 139 s.
- Kolektiv autorů** (2006). Novohradské hory a Novohradské podhůří. Příroda, historie, život. Baset, Praha, 848 s.
- Kubeš, J.** (2004): Krajina Novohradských hor. Fyzicko-geografické složky krajiny, Jihočeská univerzita, České Budějovice, 160 s.
- Martínková, M.** (2013): Zpracování plánu péče pro lokalitu Velký Kámen v Novohradském podhůří. Bakalářská práce. Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, katedra geografie, 63 s.
- Mörtl, O.** (26. 4. 2006): Hradiště,
<http://www.mestokaplice.cz/zprava-360/hradiste> [24. 3. 2013]
- Mörtl, O.** (30. 3. 2006): Hradiště,
<http://www.mestokaplice.cz/zprava-345/hradiste> [24. 3. 2013]
- Rubín, J., Balatka, B.** (1986): Atlas skalních, zemních a půdních tvarů, Academia, Praha, 388 s.

Thomas, D., Goudie, A. (2000): Physical Geography, 626 s.

Tolasz a kol. (2007): Atlas podnebí Česka, Praha, Český hydrometeorologický ústav, Olomouc, Univerzita Palackého v Olomouci, 255 s

Tomášek, M. (1995): Atlas půd České republiky, Český hydrometeorologický ústav, Praha, 42 s.

Tomášek, M. (2007): Půdy České republiky, Česká geologická služba, Praha, 67 s.

Vlček, V. (1984): Zeměpisný lexikon ČSR: Vodní toky a nádrže, Academia, Praha, 315 s.

Metodika vyhlášení přírodních rezervací a přírodních památek (20. 12. 2012).

Nařízení Jihočeského kraje č. 3/2004 o přírodním parku Soběnovská vrchovina

VYHLÁŠKA 64/2011 o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území

Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb.

Vyhláška zákona č. 114/1992 o ochraně přírody a krajiny

Vyhláška zákona č. 60/2011 o plánech péče, označování a evidenci chráněných území

Elektronické zdroje:

Centrální moldanubický pluton:

http://pruvodce.geol.morava.sci.muni.cz/Mrakotin/moldanub_pluton_text.htm

[24. 3. 2013]

Geologické mapy:

<http://www.geologicke-mapy.cz> [24. 3. 2013]

Město Kaplice:

<http://www.mestokaplice.cz/zprava-360/hradiste> [24. 3. 2013]

Nahlížení do katastru nemovitostí:

<http://nahlizenidokn.cuzk.cz> [24. 3. 2013]

Novohradské hory:

<http://www.novohradky.info> [24. 3. 2013]

Přírodní park Soběnovská vrchovina:

http://www.ckrumlov.cz/cz1250/region/soucas/i_pripar.htm [24. 3. 2013]

Skalní mýsy Novohradských hor a jejich podhůří:

http://www.kge.zcu.cz/geomorf/sbornik/sbornik_05/pavlicek.pdf [13. 4. 2013]

WMS služby pro tvorbu map:

<http://geoportal.gov.cz/web/guest/wms> [13. 4. 2013]

Zdroje latinských názvů:

<http://www.mezistromy.cz>, <http://www.naturfoto.cz> [13. 4. 2013]

Cenné informace především o půdách, skalních útvarech a výskytu rostlin a živočichů jsem získala na základě vlastního šetření a konzultací s pracovníky lesních správ. Veškeré fotografie použité v této práci jsem pořídila sama.

10. SEZNAM POUŽÍVANÝCH ZKRATEK

1000 let př. n. l. – 1000 let před naším letopočtem

780 m n. m. – 780 metrů nad mořem

Cfb – oblast listnatých lesů mírného pásu (Köppenova klasifikace)

EVL – Evropsky významná lokalita

LČR – Lesy České republiky

PO – Ptačí oblast

PP – přírodní památka

ZCHÚ – Zvláště chráněné území

11. SEZNAM TABULEK, MAPOVÝCH A FOTOGRAFICKÝCH PŘÍLOH

Mapové přílohy:

Obr 1: Orientační mapa s vyznačeným územím – Hradišťský vrch

Obr 2: Geologické poměry Novohradského podhůří

Obr. 3: Geomorfologické členění Novohradského podhůří

Fotografické přílohy:

Foto 2: Mohyla

Foto 3: Skalní hradba

Foto 4: „Výstavky“

Foto 5: Výhled z Hradišťského vrchu

Foto 6: Buk červený

Tabulky:

Tabulka 1: Geomorfologické členění

Foto 2: Mohyla

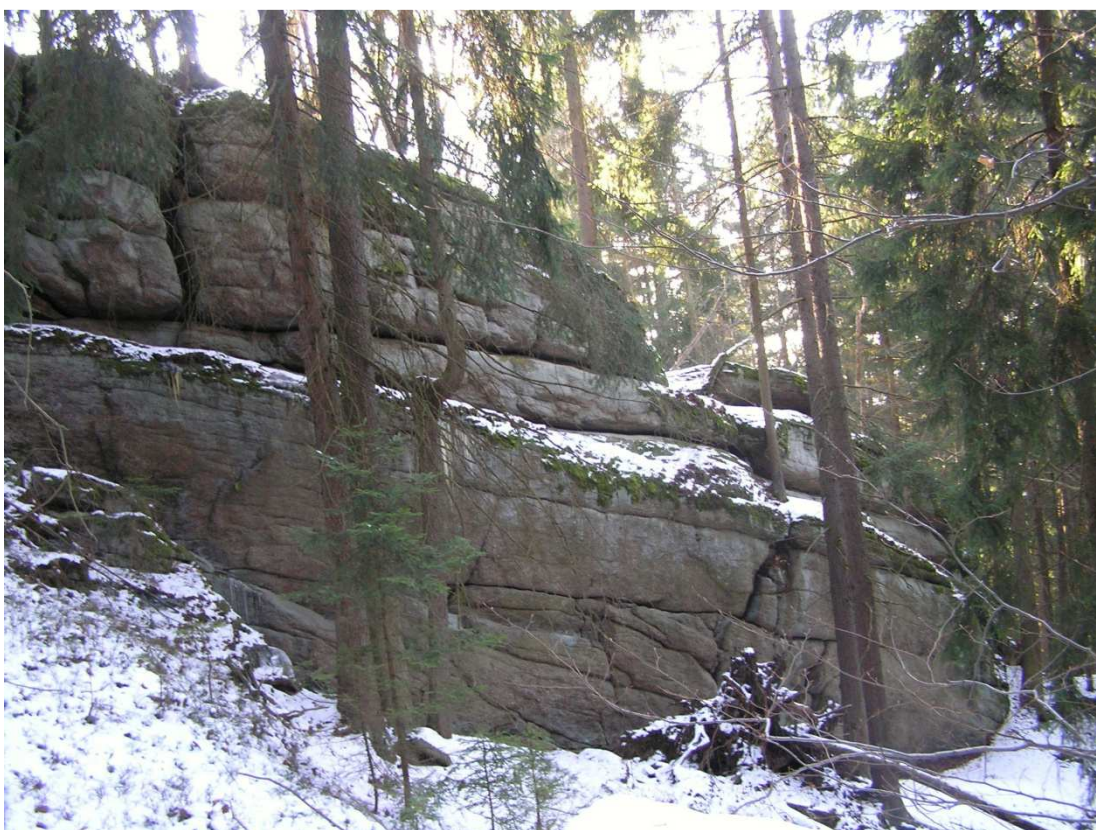

Foto 3: Skalní hradba

Foto 4: „Výstavky“

Foto 5: Výhled z Hradišťského vrchu

Foto 6: Buk červený